

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

תעא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב
(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
„מכון לוי יצחק“
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ושלוש לבריאה
שנת הקהל

לעילוי נשמת

מרת שצירה בת הרה"ח ר' ישראל ברוך ע"ה לויין
נפטרה ביום ט"ו אלול ה'תש"ל

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בנה

הרה"ת ר' שלום דובער הלוי וזוגתו מרת טובה שיחיו
ומשפחתם שיחיו לויין

* * *

לעילוי נשמת

מרת גאולה ב"ר מכלוף ע"ה סבאג
נפטרה ביום ט"ו אלול ה'תש"פ

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתה שיחיו

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילה".

מעין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מהקרקע יו"ד טפחים⁵, ישנה, איפוא, אפשרות להנמיך את הגג או להגביה את קרקע רשות הרבים, כן ישנה אפשרות לעשות את הגג משופע כך ש"לא תשים דמים בביתך" יבוא על תיקונו, ובכל זאת אין לו המצוה של מעקה, לפיכך יש לברך בעשיית מעקה, שכן יש כאן ענין נוסף על "ולא תשים דמים בביתך".

ברם, אין הסבר זה מספק די הצורך, שכן אם כל טעם עשיית המעקה הוא משום סכנה, חוזרת הקושיא למקומה: הרי על כגון דא אין מברכים. אלא שלאמתו של דבר הרי "ועשית מעקה לגגך" ו"ולא תשים דמים בביתך" מהוים שני ציוויים נפרדים. "ולא תשים דמים בביתך" אינו נימוק לעשיית המעקה.

הוכחה לדבר: הרמב"ם קובע כלל בשרשי המצוות⁶ שטעמי המצוות אינם נחשבים למצוות נפרדות במנין התרי"ג, ואילו כאן מונה הרמב"ם במנין המצוות שתי מצוות שונות – במנין מצוות עשה הוא מונה את מצות "ועשית מעקה"⁷ ובמנין לא-תעשה הוא מונה את מצות "ולא תשים דמים"⁸. יש, איפוא, לראות מכאן ש"ולא תשים דמים" אינו טעם ל"ועשית מעקה" כי אם מצוה נפרדת.

מקורו של הרמב"ם הוא ב"ספרי", ושם⁹ נאמר: "ועשית מעקה לגגך – זו מצות עשה, ולא תשים דמים בביתך – מצות לא תעשה".

ג. הענין כפי שהוא לגבי עבודת האדם: בשעה שיהודי בונה בנין חדש – אין די בגדרים שהיו לו קודם לכן אשר על-ידם עמד בכל הנסיונות. עלול להיות "והתברך בלבבו – שלום יהיה לי", כיון שעברו רוב שנותיו ולא

א. פרשתנו מתחילה בפסוק: כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שביו.

תוכן הדבר ברוחניות – הוא:

"אויבך" הם הגוף והנפש הבהמית – כפי שמפרש אדמו"ר הזקן בלקוטי תורה¹ – שהרי הם האויבים האמתיים של האדם, ויש לצאת למלחמה עליהם.

נכון, אמנם, שאין הכוונה לשבור אותם, כי אם "לבררם", אך בכל זאת כרוך הדבר במלחמה, שכן אין הם נותנים לבררם, וזו מלחמה קשה, שכן הנפש הבהמית – אקדימא טענתיה².

על כך נאמר: כי תצא למלחמה, יש רק לצאת למלחמה, ואז ישנה הבטחה: "ונתנו ה' אלקיך בידך" – אתה תנצח אותו ולא להיפך, ח"ו, ויתרה מזו – יתוסף לך, ושבת שביו, אלו ניצוצות הקדושה שבדברים הגשמיים, "ורב תבואות בכח שור".

(משיחת ש"פ תצא, תשי"ד)

ב. בענין מצות עשיית מעקה – שאלני אחד במכתב: הטעם למעקה הוא משום סכנה, ככתוב: "ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנפל ממנו", והרי הרמב"ם פוסק³ שעל מצוה שמשום סכנה אין מברכים, ואילו באותו פרק עצמו⁴ פוסק הרמב"ם שבשעת עשיית מעקה יש לברך: אשר קדשנו במצותיו וצונו לעשות מעקה.

בפשטות יש מקום להסביר: לפי שאת הענין של "ולא תשים דמים בביתך" ניתן להסדיר בדרכים אחרות, ולא ע"י עשיית מעקה, משום שחובת עשיית מעקה ישנה רק כשהבית גבוה

(5) ראה בבא קמא נא, א ורש"י שם.

(6) שרש ה.

(7) מ"ע קפד.

(8) מל"ת חצר.

(9) דברים כב, ת.

(1) דברים לה, ב.

(2) ראה ספר המאמרים ה'תש"ט ע' 228.

(3) הלכות ברכות פרק יא הלכה ד.

(4) הלכה ת.

להוסיף בכל ראש השנה תוספת בהידור מצוות עשה ובוהירות מלא תעשה ובהנהגה טובה – אף אם היו גם קודם לכן כל ההנהגות כפי הראוי –

לפי שכל ראש השנה "נמשך" אור חדש, כאמור ב"אגרת הקדש"¹²:

– כך, בשעה שיהודי פותח "עבודה" חדשה, אם בשעה שהוא יוצא מכתלי בית המדרש אל העולם, ואם בכל יום לאחר התפלה והלימוד בבקר בשעה שהוא מתחיל לבוא במגע עם עניני עולם, עליו להוסיף משהו במעמדו ומצבו הקודם.

וזהו: כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך. מלמעלה ניתן הכה לעשות מעקה, בגובה יו"ד טפחים, להמשיך את האור החדש בכל עשר כחות הנפש, למכחות חב"ד עד לכח המעשה, ואז בא לידי תיקון ה"ולא תשים דמים", "ולא יפול הנופל" וגו', ואדרבה: יש כאן – כתפארת אדם לשבת בית"¹³.

(משיחת י"ג תמוז, תשט"ז)

ה. יש דעות הסוברות שקריאת פרשת זכור היא מדאורייתא¹⁴ ממצוות-עשה של: זכור את אשר עשה לך עמלק.

מלבד ה"עשה" של זכור יש גם לאו, לא תשכה. וזה אחד הנימוקים של הדעות¹⁵ הסוברות שגם נשים חייבות בזכירת עמלק, לפי שהן חייבות בלאו – חייבות הן גם על ה"עשה". מכאן מובן עד כמה הכרחי הענין של זכירת עמלק, עד שהכל חייבים בו.

ו. אמנם בגשמיות אין חלה עתה חובת מחייבת עמלק. ישנן אף דעות הסוברות שהמצוה מוטלת על המלך¹⁶ – לגייס בני ישראל למחות

חטא¹⁰, אך עליו לדעת שמאחר שהוא עובר לבית חדש – מוטלת עליו "עבודה" חדשה, ועליו לדאוג שיוכל לעמוד בנסיונות החדשים העלולים להיות בעבודתו החדשה.

כשאדם יוצא מכתלי בית המדרש לרשות הרבים, שאז מתחילה לדידו "עבודה" חדשה, והוא נתקל בענינים שלא היה לו כל מגע אתם עד עתה,

– והוא הדבר לגבי כל אדם בכל יום, שהרי בתחלתו של יום צריכה להיות עבודת התפלה ולאחריה למוד התורה, וכשאדם יוצא מד' אמות של תפלה ומד' אמות של הלכה אל ל"ט המלאכות, עובדין דחול –

עליו לעשות מעקה כדי לשמור שעניני העולם והעובדין דחול יהיו כפי הראוי, כדי שלא יהיה בהם "דמים בביתך" ו"יפול הנופל". כשם שבגשמיות צריך המעקה להיות גבוה מן הבית, ואף גבוה מגג הבית, כך גם ברוחניות צריך להיות ה"מעקה" ממקור נעלה יותר, סיוע מדרגה עליונה יותר.

לפיכך יש מקום, ואף צורך, לברך על עשיית מעקה. שכן – כיצד אפשרית עשיית מעקה? איך מסוגל אדם להביא את ה"מעקה" מדרגה נעלית מן הדרגה בו הוא עומד?

לשם כך יש צורך ב"ברכה", לפי פירוש רז"ל¹¹: "ברכה" – מלשון: המברך את הגפן, כלומר: "המשכה" – ברוך אתה הוי': הוי', הנעלה מן העולם, ע"י אלקינו (גבורה, צמצום אלינו), הוא בא לידי המשכה לבחינת מלך העולם, ומתוך כך נעשה "וצונו", מלשון: צוותא והתחברות, לעשות מעקה – מתוך כך בא הכה והאפשרות לעשות מעקה גבוה עשרה טפחים – על גג עולם הבריאה שהוא קרקע עולם האצילות, ככתוב בכתבי האריז"ל.

ז. ההוראה המפורטת מכל האמור: כדוגמת הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר שיש

(10) יומא לה, ב.

(11) ראה במסומן במפתח לתורה אור ערך ברכה המשך חייב אדם לברך תרל"ח.

(12) סימן יד.

(13) ישע' מד, יג.

(14) שולחן ערוך אורח חיים תרפ"ז, ז.

(15) ראה מנחת חינוך מצוה תרג, (ובס' שנסמנו בארחות חיים סימן תרפ"ה).

(16) ראה פירוש ר"י פערלא לספר המצוות הרס"ג עשין נט (דף רסב) גם מנין הפרשיות פרשה סא (דף ריח).

לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל
נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה
וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל
נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בנם

הו"ח ר' שמואל זוגנתו מרת מלכה שיינדל
ומשפחתם שיחיו סטראל

לעילוי נשמת

ר' גדלי' חנוך ב"ר פינחס ע"ה סניידער
נפטר ביום כ"ד אדר שני ה'תשל"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

וזוגתו מרת חנה בת רייזל תחי' סניידער
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י חתנם ובתם

הו"ח ר' שמואל זוגנתו מרת מלכה שיינדל
ומשפחתם שיחיו סטראל

ש"נתן⁶ ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע", ועתה עומדים בתקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותרו בפסוק, "ויהי נועם ה' אליקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", ש"תשרה שכינה במעשה ידיכם"⁷, שזהו תשלום השכר על כללות מעשינו ועבודתינו.

* * *

מההוראות מהאמור לעיל בנוגע למעשה בפועל – "המעשה הוא העיקר"⁸:

לפרסם בכל מקום ומקום שעומדים בסיום וחותרם דמעשינו ועבודתינו ("כי תצא למלחמה על אויבך"), ובהתחלת התקופה דתשלום השכר, "מתן שכרן של צדיקים" ("כי תבוא אל הארץ גו' וירשתה וישבת בה"), ובהתאם לכך צריכה להיות העבודה גם בעינים השייכים לימות המשיח, החל מלימוד התורה בעיני משיח וגאולה וביהמ"ק, ועוד ועיקר – מתוך מנוחה והתיישבות, שמחה וטוב לבב, כולל גם ע"י עריכת התוועדויות של שמחה, ובמיוחד בשייכות לשמחת נישואין ושבעת ימי המשתה (כולל גם חיזוק "מנהג ישראל" לערוך סעודת עניים), מעין ודוגמא והכנה לקיום היעוד "אז (לעתיד לבוא) ימלא שחוק פיננו"⁹, אשר בדורנו זה, שנשיא הדור, כ"ק מו"ח אדמו"ר, ששמו השני "יצחק", ע"ש הצחוק והשמחה, הוא נשיא השמיני ("אז" בגימטריא שמונה) להבעש"ט, נעשה הענין ד"ימלא שחוק פיננו" (לא בלשון עתיד, "אז", אלא) בלשון הווה.

(משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול תנש"א)

המדרש²⁰ – בדרך התורה והמצוות, ונגד הקרירות של עמלק יש להלחם בכל יום. לא די בכך שאתמול התלהב האדם בתורה ובעבודת התפלה. עליו להמשיך ולהלחם בקרירות של עמלק.

בכל יום, בטרם צאתו למגע עם עיני העולם, על האדם להתלהב במלחמתו נגד עמלק, ודבר זה נעשה בתפלה. באמצעות התלהבות התפלה מסוגל הוא להלחם בעמלק בשעה שהוא בא במגע עם עיני עולם.

זו הכנה למחית זרעו של עמלק גם בגשמיות, בביאת המלך המשיח במהרה בימינו.

ח. מה שמוכרח לפרסם הוא – שמלחמת עמלק צריכה להיות בכל דור ודור ובכל יום ויום ואין להסתפק במה שנעשה כבר.

אי אפשר לאדם להסתפק בכך שהיה לו סבא כשר, אב כשר, או שהיה אף הוא עצמו יהודי כשר, אלא שעליו להתמיד במלחמתו בקרירות של עמלק, שכן משום שיש בו "הנחשלים" עלול להתגנב עמלק "ויזנב בך כל הנחשלים אחריו",

עד לידי "מחה תמחה את זכר עמלק" בביאת המשיח, ו"מחה אמחה את זכר עמלק" – בקרוב ממש.

(משיחות ש"פ זכור, תשט"ז)

זרעו של עמלק. אך אפילו לפי הדעות הסוברות שהמצוה מוטלת על כל אחד ואחד מישראל – אין עתה מקום למחית עמלק בגשמיות, משום: (א) הענין בא בחשבון רק בזמן שיד ישראל (תקופה. ב) ורק כשידוע ברור מי הוא מזרעו של עמלק, אך משבא סנחרב ובלבל את העולם¹⁷ הולכים אחר הרוב, "וכל דפריש – מרובא פריש"¹⁸.

רק כשיבוא המשיח, שאז תהא יד ישראל תקיפה ויתברר מי הוא מגזע עמלק – ימחה המלך המשיח את כל העינים אשר לעמלק, מאיש ועד אשה וגו'.

כך – בגשמיות, ואילו בעבודה רוחנית קיים הענין גם עתה, שהרי כל ישראל חייבים בזכירת מעשה עמלק, ואפילו נשים שאינן יוצאות למלחמה חייבות בדבר.

ומצות זכירת מעשה עמלק אינה רק פעם אחת בחיים, או אחת בשנה, כי אם צריכה להיות כל יום¹⁹, ודבר זה הוראה עד כמה חשובה זכירת מעשה עמלק – ברוחניות, לפחות בעבודת ה' בכל הזמנים.

ז. עינינו של עמלק ברוחניות הוא – "אשר קרך בדרך", הוא מקרר ומצנן – כפירוש

(17) ברכות כה, א. יומא נד, א.

(18) ברכות שם. יומא פד, ב. כתובות טו, א.

(19) ראה שו"ע אדמו"ר הוקן סימן ס סעיף ד.

(20) תנחומא סוף פרשת תצא. פסיקתא דרב כהנא פרשת זכור.

(6) תבוא כט, ג.

(7) פרש"י עה"פ.

(8) אבות פ"א מ"ז – שלומדים בשבת זו.

(9) תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א.

הוספה

בשורת הגאולה

לח.

והדגשה מיוחדת בכהנ"ל ב(חודש אלול ד) שנת ה'תנשא"א – "תנשא" בלשון ציווי – הן בנוגע להתגלות וביאת המשיח ש"נשא גוי מאד"¹, והן בנוגע להנישואין דכנס"י והקב"ה שבימות המשיח, ובלשון הילקוט שמעוני²: "שנה שמלך המשיח נגלה בו . . . עומד על גג בית המקדש . . . ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם".

* * *

תלמידי הישיבה נקראים "תמימים" ע"ש שלומדים "תורת ה' תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"³, ולא עוד אלא שהלימוד דפנימיות התורה הוא בהבנה והשגה . . . מעין ודוגמת והכנה להמעמד ומצב דימות המשיח ש"יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים ושיגו דעת בוראם כו"⁴.

וגם (ולכן) נקראים "חייילי בית דוד" שמנצחים את המעמד ומצב ד"חרפו עקבות משיחך", ופועלים התגלות וביאת משיח בן דוד באופן ד"ברוך ה' לעולם אמן ואמן"⁵, כלשון הכתוב בסיום וחותרם מזמור פ"ט בתהלים.

ולהעיר שתקופה זו (שמתוארת בסיום מזמור זה) נסתיימה כבר לאחרי מעשינו ועבודתינו במשך ארבעים שנה מהסתלקותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שניתוסף בהפצת המעיינות חוצה באופן

(1) ישע' נב, יג.

(2) ישע' רמז תצט.

(3) שיחת שמח"ת תרנ"ט – "התמים" ח"א ע' כה.

(4) רמב"ם בסיום וחותרם ספרו "משנה תורה".

(5) כדברי כ"ק אדנ"ע בשיחתו הידועה בשמח"ת תרס"א (נדפסה בלקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ועוד).

הוספות / תעא

א. בשיעור היומי (שני) של החומש, נאמר: לא תראה חמור אחיך או שורו נופלים בדרך והתעלמת מהם, הקם תקים עמו.

דרך הוא ה"ממוצע" בין רשות היחיד לרשות הרבים. לפיכך כשמתבאר בתורת החסידות¹ ענין הקו ניתן משל לדבר מדרך המחברת את העיר הגדולה והיכל המלכות עם העיירות הקטנות עד לפינה נידחת, כן המשל של צינור: כשיש צורך להעביר מים מן הנהר הגדול, ההולך בשטף ובתוקף גדול, אל כלים קטנים הכרח להדקק לצינור, המסתעף אחר כך לצינורות קטנים שבאמצעותם מסוגלים המים להגיע עד לכלים הקטנים ביותר ולמרחק הגדול ביותר.

למרות שהוא סובר שהוא עומד בדרגה נעלית יותר, ואולי אף עומד הוא באמת בדרגה נעלית מאד – יש לו שייכות הדדית אתו, וכפי שהכתוב אומר: "אחיך", בתוספת כ' סופית, אח שלך.

כשאדם רואה את השני נמצא בדרך, לא ברשות היחיד, ויתרה מזה אף שרואה אותו ברשות הרבים, היפוכו של רשות היחיד – יחידו של עולם, עלול הוא לטעון: "מה לי ולצרה הזאת?" כלפי כך נאמר לו: לא! חובה עליך לסלק הצדה את ענייניך ולקיים מצות הקם תקים.

כשדנים בהוספת דבר שבו תחול חובת ההקמה – מלבד הדרך – אפשרי הדבר בשני אופנים: או להוסיף את השור והחמור הנופלים ברפת, ברשות היחיד, או להוסיף את הנופלים ברשות הרבים. על כך נאמר בספרי² שיש לרבות את רשות הרבים, ואילו ברפת אין חובת הקמה.

ב. הענין שמכל האמור בחינוך: לפני החינוך הרי "עיר פרא אדם יולד"³. יש כאלה שהם כבהמה, ובדרך כלל⁴ שור – בהמה דקדושה, או חמור – בהמה דלעומת זה, במדה שאפשרי "לעומת זה" ביהודים.

ואדרבה: החובה היא דוקא בדרך ורשות הרבים. לגבי נופלים ברפת, מאחר שהם ברשות היחיד, אין חובת הקמה, כיון שיקומו מעצמם. החובה קיימת בדרך ויתר על כן ברשות הרבים, שכן "חומר בדברי סופרים מבדברי תורה"⁶.

כשרואים, איפוא, את החמור או את השור נופלים (מדרגתם, ואף נופל המשא שעליהם לשאת) בדרך – "הקם תקים עמו". עובדה זו עצמה של "תראה", שמראים לו את הדבר, מהוה הוכחה שהדבר שייך לו,

מצות הקמה בדרך צריכה להיות בוריות ובשמחה, כאמור, ברם, ברשות הרבים – יש לעשות בעונג מיוחד, שכן "עריבים עלי דברי סופרים יותר מדברי תורה"⁷.

ג. ולענייננו: בקשר למה שדובר בענין הנסיעות לעסוק במוסדות חינוך – עלול מי שהוא להציג תנאי ולבחור דוקא מקומות הקרובים אליו, מקומות בהם שוררת יראת שמים במדה יתרה,

כלפי כך נאמר: בשעה שאפשר לפעול במקום רחוק ופינה נדחת, נדחת בגשמיות וברוחניות, הרי לא רק שפשוט הדבר ש"הקם

(1) ביאורי הוהר ר"פ וישלח, ועוד.

(2) דברים כב, ד.

(3) ראה ערובין כא, ב.

(4) ראה בבא קמא נה, ב.

(5) ראה ספר השיחות – קיץ ה'ש"ת עמוד יא.

(6) ראה ערובין כא, ב.

(7) עבודה זרה לה, א.

תקים", ולא רק שפשוט הדבר שאסור לעבודה זו לגרוע מן הזריזות והשמחה, כי אם אף, יתר על כן, היא צריכה להגביר את החיוניות, את הזריזות והשמחה.

ד. ענין זה של "שור וחמור נופלים בדרך" עלול להיות גם בתוך מוסדות החינוך והישיבות עצמם. כשרואים בתלמיד מסוים ענין של "שור וחמור נופלים" או, אף יתר על כן, הוא נמצא ברשות הרבים, אין מקום לתירוץ – לא מצד המשפיע, לא מצד ראש הישיבה, ראש המתכנת, ולא מצד ההנהלה – שאין זה לפי כבודם, שאין פנאי וכו', וכן: כיון שזמן המנויים לעיל רואים את הדבר בעצמם, אין מקום ל"זיהתעלמת" או לטענה המדומה שאין זה לפי כחם, וחייב להיות: הקם תקים!

שכן הציווי, לכל פרטיו ועניניו האמורים, נאמר לכל אחד ואחד מן התלמידים, מן המשפיעים, מראשי הישיבות ומחברי ההנהלה, בתור יחידים ובתור כלל (התלמידים ככלל – עד לכלל ההנהלה).

ומאחר שהם נדרשים לכך – ברור הדבר שנותנים להם כחות לכך. וכשירצה באמת למלא את הציווי – יכול יוכל.

שכן כשם שכל המצוות שבתורה נאמרו בלשון המבטאת שני פירושים: ציווי והבטחה – כך גם "הקם תקים". בד בבד עם הישמעות הציווי: עליך להקים – בא הפירוש הפנימי: הבטחה שאכן תקים.

ה. חיוזק לדבר, בסדר הנהוג במדינה זו שהתחלת עונת הלימודים היא בחדש אלול, הזמן בו המלך בשדה⁸, י"ג מדות הרחמים בהתגלות, המלך מקבל את כל אחד בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם, כנ"ל – דבר הנותן כח לכל אחד להשלים את הנדרש ממנו.

כל זה שייך לתלמידי ישיבות בכלל,

ולתלמידי "תומכי תמימים" במיוחד, שכן ענין התורה בכלל – ואופן לימודה ב"תומכי תמימים" בפרט – הוא לאחד ולהבדיל גליא וסתים דתורה, ובאמצעותם גליא וסתים דנשמה, עם גליא וסתים דקוב"ה, עד למילוי הבקשות: בקשו פני, את פניך ה' אבקש.

ובאור פני מלך חיים – הדבר "ממשיך", מפנימיות ועצם הטוב, כתיבה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה, למטה מעשרה טפחים, בטוב הנראה והנגלה.

א. בדרך זו – מרמזי הפרשה: כי תצא למלחמה על אויבך, המלחמה עם הנפש הבהמית שלך, המלחמה עם הסביבה, המלחמה עם הגוף והנפש הבהמית של הזולת – הרי הסדר הוא "תצא", לא להמתין עד שהלה יבוא אליך להלחם, כי אם לצאת אליו. כפי שהוסבר פעם⁹ שאם האויב נכנס לשטח הרי אפילו כשמנצחים אותו במלחמה – לא יתכן שלא יהיה איזה הרס וחורבן משום המלחמה, לא כן כאשר: כי תצא, כשיוצאים במלחמת תנופה לשטח האויב.

ואז – ושבת שביו, את השבי שהיה ביד אויבך שלך, שבי הקשור לך.

אל לו לחשוב שהוא עושה חסד לזולת, כך שדי בכל אשר הוא עושה. עליו לדעת כי זה "שביו של אויבך", דבר הנוגע לו עצמו יותר מלשני. המדובר בניצוצות שלו המצויים ב"לעומת זה" ועליו להוציאם משם, וכמוסבר בענין "כי תראה", מאחר שהוא רואה ויודע מכך – יש לו קשר לדבר.

וכאמור לעיל – הפרשה באה בלשון ציווי ובלשון הבטחה. בשעה שהוא קולט את הציווי הוא מבצע אותו בשמחה ובטוב לבב, ומובטח לו ושבת שביו.

א. הרי 'לפום צערא – אגרא'¹⁰. מאחר

שהדבר כרוך בצער של מלחמה, משום ההעלם וההסתר על מילוי שליחותו, יש לו לפי זה את האגרא, הוא לוקח את עצמותו יתברך, כמוסבר¹¹ על פסוק "עשה למחכה לו – אינן דחקין למילה דחוכמתא" שע"י שבירת העלם וההסתר בכחו לקבל את עצמותו ית'.

וע"י כך באים לקיום היעוד¹² "לא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה", בביאת המשיח שנקרא שלום¹³, וככתוב¹⁴: שר שלום

(11) ד"ה ואברהם וקן תרס"ו ואילך.

(12) ישע"י ב, ד.

(13) מדרש מעשי תורה.

(14) ישע"י ט, ה"ו.

לזכות

כ"ק אדוננו מזרנו זרבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מזרנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד

(9) שמחת בית השואבה ה'תשי"ז.

(10) אבות פרק ה' משנה כא.

(8) לקוטי תורה ראה לב, א.